

BOEKBESPREKING

Titel: Huis Cultuur en Ontwikkeling
Auteur: Nas, Peter J.M. en Wil J.M. Prins (red.)
Gegevens: DSWO Press, Leiden. 1991. 220 pag. ISBN 90-6695-055-2. prijs f 57,-.

Door: Ruud van Wezel

Huis, Cultuur en Ontwikkeling is een boek waarin het huis in sociaal-cultureel perspectief centraal staat. Het boek is een bundeling van tien bijdragen die voor een deel zijn voorgedragen door de auteurs op een studiedag van de Nederlandse Sociologische en Antropologische Vereniging.

Het is op zichzelf geen mooi boek met die grijze foto's en kinderlijke tekeningen, maar het is een boeiende inleiding tot een cross-culturele en geïntegreerde sociaal-wetenschappelijke benadering van het verschijnsel huis.

De inleiding is een uniek heldere uiteenzetting van het begrip 'woonstijl', uiteengelegd naar drie aspecten: symboliek van het huis, waarden en normen die mensen toekennen aan een stijl en de sociale organisatie met betrekking tot de woning. Voor het eerst wordt vanuit het antropologische/sociologische en het architectuurveld heel duidelijk het concept 'huis' geproblematiseerd en van een dynamisch karakter voorzien. Het lijkt er op dat niet iedereen van te voren op de hoogte was van de algemene noemer voor de dag en de bundel, zodat er ongelijksoortige lange en korte verhalen zijn afgestoken: Deben met zijn beschrijvende Amsterdamscentrische stuk over 'Huisregels en woonbeschaving' is rijk aan details maar arm aan (theoretisch) concepten in tegenstelling tot Prins' stuk over 'Huisvestingssystemen in Delhi; Cultuur of Compromis?' dat juist arm is aan details en rijk aan hypothetiserende abstracties.

Voor huishoudkundigen is de bijdrage van Wuertz; 'Van Geranium tot Graffiti; Een visuele antropologie van het wonen' een koekje van eigen deeg. Zij gaat in op wat netjes en fatsoenlijk is. Schoonmaken, afbakenen, moderniseren, beveiligen en decoreren zijn uiteenlopende manieren om een demarcatieline tussen het privé en het openbare domein te trekken.

Ik vind het een gemiste kans dat het boek wordt afgesloten met een opsommend artikel van sociaal-wetenschappelijk onderzoek naar Bouwen en Wonen zonder een uitgebreide geannoteerde bibliografie. Dat is jammer omdat het de bundel tot een onmisbaar naslagwerk had gemaakt. Nu blijft het bij een interessant boek waarin vertegenwoordigers van een paar disciplines hun licht laten schijnen over het huis. Historici, die zich zeer uitvoerig met Bouwen en Wonen bezighouden, krijgen geen prominente plaats in deze bundel. Dat is wel verdedigbaar, maar toch ook spijtig. De historici brachten een bundel: Wonen in het Verleden (NEHA, 1987), mét bibliografie. Zonder de bundel Huis, Cultuur en Ontwikkeling zijn de geïnteresseerde onderzoekers ver van huis, maar zonder de historische bundel zijn we ook nog lang niet thuis. Er kan dus nog een derde bundel bij. Om de triptiek volledig te maken zal de uitdaging gestuurd kunnen worden naar huishoudkundigen die hun bijdrage over het leven van alledag in en om huis eens bundelen en van een bibliografie voorzien.